

Draaitafel

Ik ben in het bezit gekomen van een Rega Planar 3 met RB 300 arm en Ortofon X3-MC-element. De mat ontbreekt. Een paar vragen: Hoe stel ik de speler waterpas? Hoe stel ik de armoogte in? Welke naalddruk en dwarskracht hoort hierbij? Gerrit, via hvt.nl

Mooie draaitafel, zonder meer. Mat kun je halen bij een Rega-dealer als origineel, maar er zijn ook maten in de reguliere accessoires-merken als bijvoorbeeld Tonar (elke AV-specialist kent ze). Naalddruk weet ik niet uit mijn hoofd, zorg voor een lichte doorbuiging van de cantilever als de naald in de groef verdwijnt; met timmermansoog dus. Voornoemd is mijn eigen methode, niet erg volgens de gebruiksaanwijzing maar prostaat, mits zo'n oog bezittend natuurlijk. Waterpas stellen vanaf plateau, dus die uit het gereedschapskistje mag. Er zijn ook mooie afregelplaten te koop, van Clearaudio of HifiNews, zie highfidelitydiscs.nl
Theo Wubbolts

Xanadu of Martin Logan

Ik sta op het punt om nieuwe luidsprekers aan te schaffen. Op basis van de HVT-test van de Xanadu HRS20SE heb ik bij Multifoon Rotterdam naar deze luidspreker geluisterd (en dan in de 'gewone' uitvoering met de Scanspeak ringradiator). Ik ben zeer onder de indruk van deze speaker en vond deze een niveau hoger dan mijn voorkeur, de Dynaudio luidsprekers (de Contour S 3.4 en de Confidence C1). In de test van de Xanadu stond dat deze klankmatig dicht bij een elektrostaat komt. Ik heb dat getest door bij Multifoon te luisteren naar de Martin Logan 'Vista'. Dit zijn elektrostaten met een woofer voor het gebied onder de 450 Hz. Ik moet zeggen dat deze luidsprekers, hoewel ze technisch totaal anders zijn dan de Xanadu, op eenzelfde niveau presteren. Vervolgens heb ik mijn stapel HVT's erbij geno-

men om een test op te zoeken van de Martin Logans, maar trof deze tot mijn verrassing niet aan. Opvallend, omdat in HVT wel veel aandacht is voor andere elektrostaten, o.a. Quad en Final. Is er op korte termijn een test voorzien van Martin Logan? Bent u of de redactie bekend met deze speakers en wat is uw oordeel van de kwaliteit? Een vriend van mij vond bij vroegere modellen van Martin Logan dat de woofer niet goed aansloot op de elektrostaat (en hij heeft dan ook full range elektrostaten van Audiostatic).

Ik heb de luidsprekers beluisterd met mijn Arcam Diva A85 versterker, die een plezierig warm geluid gaf in combinatie met beide luidsprekers. Ik heb ook bij Multifoon de combinatie van Xanadu met een Cambridge versterker gehoord en dit was in mijn oren iets te kaal en analytisch. Ook heb ik een Primare versterker met de Xanadu beluisterd en die zat tussen het Arcam en Cambridge geluid in. Mijn vrouw heeft een voorkeur voor de Martin Logans en ik twijfel sterk tussen mijn eerdere keuze voor Xanadu

en Martin Logen. Ik heb een redelijke grote kamer met veel ruimte achter de luidsprekers (twee meter naar de achtermuur) doordat mijn L-vormige woonkamer een extra ruimte heeft waar de luidsprekers met de achterkant naar toe wijzen. Bart Witmond

Moeilijk te beantwoorden vraag! Een test van Martin Logan blijft moeilijk voor HVT: de importeur werkt niet mee en om ze nu zelf aan te schaffen ontbreken de middelen... De Xanadu's vind ik pracht weergevers. Met opzet weergever en geen luidsprekers, want ook zacht spelen

ze fantastisch en speaker bezig ik dit geval niet uit respect voor de bouwer!
Als bovengemiddeld consument, zo mag ik u toch aanmerken als er belangstelling bestaat voor dergelijke weergevers?, lijkt mij dat er thuis geluisterd moet worden. Advies: het ene weekend het ene paar, het andere weekend het andere. Wel op een goede versterker zetten en liefst dezelfde, met dezelfde bekabeling en zo voort. Eén parameter in vergelijkingen wijzigen!
En vooral: laat uw vrouw minstens voor de helft meebepalen wat de keuze wordt!
Theo Wubbolts

OPROEP TOT LUISTEREN: Living Voice

Een frisse vrijdagmorgen begin maart, een uitnodiging om een set te beluisteren van excellente kwaliteit. Dat stond in mijn overigens zeer druk bezette agenda al enige weken genoteerd. Niet zo verwonderlijk overigens, want de winkel – je kunt het nauwelijks winkel noemen, meer 'perfect-audio-atelier' – betrof AudioExcellence in Zevenbergen; van mijn vertrekpunt uit bezien net over de Moerdijkbrug maar dan wel in Brabant!

De set welke opgesteld stond was als volgt samengesteld: Audio Research CD7 CD-speler en LS17 voorversterker, Graaf GM20 eindversterker, met NordOst bekabeling aangesloten op de Living Voice 'Avatar' IBX-R2 luidsprekers. En om deze laatste ging het eigenlijk. Importeur Beter Beeld & Geluid had de luidsprekers opgesteld om een paar dagen bij AudioExcellence te draaien. Bjorn Mateijssen, samen met Garmt van der Zel bij Beter Beeld & Geluid zaakvoerder, nam de rol van gastheer op zich en liet mij na enige technische uitleg de luisterruimte tot mijn domein rekenen. Als altijd gewapend met bekende eigen en veel gedraaide compilatie CD's uit eigen discotheek, heb ik een paar uur zitten luisteren en genieten. En ofschoon het moeilijk is om naar een set te gaan luisteren welke zomaar voor je neus geschoteld wordt, en dat dan de tijd aan een nu eenmaal noodzakelijke limiet gebonden is, kwamen al snel enkele kwalificaties bij me op. De hele compositie maakte een heel gebalanceerde indruk. Het 'paste' in de ruimte en liet geen spoorje 'dit is te groot' horen. Je kent het wel: toe zet het volume wat lager of zijn de luidsprekers niet te groot voor deze kamer? Dan komt het aan op je geoefende gehoor als zintuig en je vele uren luisterervaring. De Living Voice 'Avatar' IBX-R2 is een weergever welke op het eerste gezicht oogt als zo vele op de markt. Doch, schijn bedriegt. Voor bijna zeventuizend euro per paar moet er wel wat geboden worden, al is dat nogmaals gezegd op het eerste gezicht niet spectaculair. De Avatar is een drieweg systeem, met een tweetal bas/midden units (Vifa) en een hogetonen-unit van Scanspeak (D2905/99 Revelator), aangestuurd vanuit een uitgekiend cross-over en gemonteerd

in een uiterst rigide kabinet (niet politiek getint...). De relatief hoge prijs zit 'm duidelijk in de componentenkeuze en de economie van de aantallen. Wat dat laatste betreft geldt dat ook voor de overige componenten uit de aan mij gepresenteerde muziek-installatie. Voor wat het klankmatige aspect ben ik vooral gecharmeerd geraakt van het zijdezachte hoog en het bescheiden doch wel degelijk aanwezige laag. In het middengebied ontwaarde ik enig karakter van een hoorn, een kwestie van smaak maar misschien ook wel oorzaak vindend in de bekabeling. Voor een verder oordeel matig ik me geen wijnproeverij-achtige terminologie aan; ik ben geen vinoloog maar muziekliefhebber. Vast staat dat de Living Voice's eens op bezoek moeten komen in de testkamer van HVT. Dan kunnen ze hun stem nog eens opnieuw uitbrengen!

Voor meer informatie www.beterbeeldengeluid.nl

Foto's: Jiri Büller

